

3574 A
η' Δημητρί

ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

468

Εύκα τ' Ανδρούτσου Οδυσσεὺς νὰ λάβης τὸ στεφάνι,
 'ποῦ Σ' ἐπέλας τ' ἀγωνίος μας ζηλευτικὸ 'στὸ Χάνι!
 Ἐγείρου ἐκ τοῦ τάφου σου μὲ τὴν χρυσὴν στολὴν σου,
 νὰ δῆς τὴν εἰς ἀέροιον ἀποκατάστασίν σου!
 Νίκην τὴν πλέον ἔνδοξον γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν,
 μαχόμενος ἀνέγραψες 'στὴν ἔθνικ' Ἱστορίαν.
 Γιατ' ἐπλυνας τοῦ Γένους μας τὰς τόσας ἀτιμώσεις....
 Δουλείαν.. ἀνδραποδισμόν.. κ' ἄλλας σκληρὰς κακώσεις!..
 Ἐὶ ἂν κόκκαλα ἐπέσανε εἰς τῆς Γραβιάς τὸ Χάνι,
 εἰς τὸν κόρφο τῆς Πατρίδος ἢ Ἀλευθερίας τὰ βάνει.
 Ἐἶναι λείψανα Δεσφύτων, 'π' ἂν εἶδανε τὸ γῶμα,....
 χιλιάδας Τούρκων ἐπλώσαν 'στὸ ἔδαφος γιὰ στρώμα.
 Καὶ θά 'ναι πλεῖθ καλλίτερα κ' ἂν τὰ γονθρὰ διαμάντια,..
 ῥουμπίνια καὶ Σαφειρικὸν... κ' ἂν ὅλα τὰ ποιδάντια,....
 ἵνα κοσμοῦν τοῦ Γένους μας τὸ δοξασμένο Στέμμα,
 ὁποῦ γι' αὐτὸ οἱ πατέρες μας ποτάμι χύσαν αἷμα!
 Θὰ ἦναι πλεῖθ περίβλεπτο μὲ τὰ τοιαῦτα κάλλη,....
 'στεῦ ἔθνος μας τὸ ἔ.δοξο Βασιλικὸ κεφάλι!
 Νὰ στέφῃ τὴν μεγάλην μας αἰμοσταγῆ Πατοῖδα,
 τὴν μεταξ' ὄλων τῶν ἔθνῶν πρωτίστην Ἡοῦδα!
 Τοιαῦτα κόκκαλα Ἰσραήλ, ἂν βρισκῶνται 'στὸ Χάνι,
 πᾶς Ἕλλην διὰ φυλακτὸ 'στὸν κόρφο του ἄς βάνη!
 Ἐἶναι Γιγάντων λείψανα, γονθρὰ κ' ἀνδρειωμένα,
 'π' ἀπέβειναν ἀέροιαι, γιατ' εἶναι μυοκίβνα,
 κ' ἄλλων Μαρτύρων Πίστειος... Θιάς Ἐλευθεσίας...
 ὡσὲν ἐκείνα 'π' ἄγιασαν Μαρτύρων τῆς Θεοσκείας...
 μοσκοβολοῦν 'στὸν ἀγιασμὸ καὶ θεοσπεύουν πάθη,....
 κ' ἐμπνεοῦν δόξαν ἀληθῆ, κ' ἐγάπη ποθε τὴ σπάθι!
 Ἐσμεν θαύματα πολλὰ 'στὴν ἀνδρική ζωὴ τους...
 κ' ἄλλα θὰ κάμνουν ἔψωχα μὲ τὴν ἀνάμνησί τους.
 Εἶν' τῶν πεσόντων μαχητῶν τ' ἀνδρείου Οδυσσεώς,
 'ποῦ δὲν τὰ λῶναι ὁ καιρὸς σεβόμενος τὸ κλέος!
 Νὰ τὰ θαυμάξῃ ἡ γενὰ ἄ... ὁ κόσμος... καὶ τὸ Στέμμα...
 'π' ὁ εἶος τ' Ανδρούτσου ἐξέπλυνε μὲ τῆς Τουρκίας τὸ αἷμα
 τὸ Χάν' ἐκείνο τῆς Γραβιάς κ' ὕψωσε πυραυλίδας
 ἀπὸ κεφάλια Τούρκικα 'σὰν ἄλλοις Λεωνίδας!

Ἀνάμεσα 'στὰ κόκκαλα... 'στῶν Τούρκων τὸ λημέρι...
 Τουρκελδανὸν εὐρέθηκε τ' ἀσφρασμένο χέρι...
 καὶ ἦτο τοῦ Καλλήλαπερ 'π' ἐσκόβησε τὸν Διάκο
 τῶν ἄδερων σκοληκὸβρωτο 'στὸν τούρκικο τὸ λάκκο!..
 μὲ σὰρὶ ἀνάλωτη... γέρι καταραμένον...
 ἔσαν δλοζώντανον Ἀσθέντην δοξασμένον!
 ἔτραγοῦδες 'στοῦ γύρου τοῦ σουβλιού του,
 νολωθε φωτιά 'στὰς σάρκας τοῦ κερμιού του.
 ἔβρα μέσα του ὑπὲρ Ἐλευθερίας,
 ἔκαμιν ἀνώτερο τῆς φλογερᾶς θυσίας!
 Κ' ἡ φλόγα κείν' ἡ ἀοβιστος τοῦ πετριωτισμοῦ του...
 μνδίνιζε τὴν βίασμον ψημοῦ καὶ σουβλισμοῦ του!
 Παρόμοιο μαρτύριο δὲν εἶδ' ἡ ἀνθρωπότης
 νὰ πράξῃ 'στὸν αἰῶνά μας ὁμοία βαρβαρότης!
 Ἀλλὰ 'στὸ Χάνι τῆς Γραβιάς μ' ἀκτινοβόλα τόξα
 περίβλεπτος ἐψώθηκε ἡ ἔθνικὴ μας δόξα!..
 Κ' ἐν μέσῳ τῶν Παλληκαριῶν καὶ Σημαιῶν κοκκίων,
 ἐξάπλωσε τὰς πτέρυγας 'στὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων.
 Κ' ἐπρόβαλεν εἰς τοὺς Δεοὺς καὶ Θεοῦς τῆς Εὐρώπης
 μὲ τῆς Κλειοῦς τὸν κάλαμον... τὰ ἔπη Βαλλιώπης!

'Στὸ Χάν' αὐτὸ πολέμησαν γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν
 ἐκτὸν αἶκος Ἡρώες ὡς ἐμμενῆ Θηρία

Ἄρα χιλιάδες τοῦ Μεχμέτ καὶ τοῦ Ὀμερ—Βρούνη,
 κ' ἐμέτερε' ἐμποδίσανε τὸ πέραμά τους φόναι...
 Ἀρβανιτὰ καὶ Ἀραβας ἐστόμωσαν γενναίως
 καὶ τοῦ ὀπισθοχώρησαν ἀπ' τὴ Γραβιὰ δρομαίως,
 κ' ἡ ἔξοδος ἐγένετο ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεὺς
 ἐν μέσῳ τῶν Τουρκελδανῶν μὲ λητοναί 'στὴ Σημαίω,
 καὶ μ' ἀνα γείρας τὸόπκια .. σβυστὰ μὲ φεγγαριῶν
 'ποῦ τὰ Γαλαξιδιώτικα κερδήσαν παλληκαρία!

Ἦσαν ὀγδόη τοῦ Μαῖου 'π' ἰδοῦσαν τὴ Χάνι,
 κ' ἀπ' τὴν πληθόκτιστον αὐτὴν τῶν Δαιωνιοκίων μετ'
 ἐξῆλθεν ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ Ἐλευθερία,
 ὡς ἀπ' τὴν Φάτινη τοῦ Χριστοῦ τοῦ νόμου ἡ γηρία!
 Καὶ μετὰ χρόνους δεκαφίκα κ' ἦμισυ αἰῶνα
 ποτᾶσαι τοῦ Κυροῦσι οὐ σ' ἐφ' ἔμεν τὴν ἐγῶνα...
 κ' ὕψωμεν Φάρον 'στὴν Γραβιάν... ἀπ' ἔστον αὐτὸν νὰ...
 εἰς ὄλην τὴν Ανατολήν... σ' ἦν κινδουοκόπον Δύσι!..
 Κ' ἡ ἔθνικὴ σου εἰδήσις ἐπὶ εὐγνωμοσύνην
 νέουσα μετὰ θάνατον λαμπρὸν δικαιοσύνην
 εἰς τῆς Γραβιάς τὸ Ἡῶν, τὸν Μέγαν Οδυσσεά,
 τὴν φνευθέντα δόλια ἀπ' ἀπ' ἔστον φονία,
 ἐξελέθει τὴν Σκιάν τοῦ σοκοσχαντήντος...
 τοῦ ἐμπαθῶς εἰς τὴν τιμὴν κ' ἀππλάγχνω: πλινγωθέντος.

Μὴ ὀδυσατο βροθυμῆς, ἂν φθόνος τῶν ἐχθρῶν σου,
 μὲ θάνατον ἀνήμεψε τὴν πατριωτικὴν σου!
 Εἰς κῶνειον... ἔωστοκασιτῶν... κ' ἄλλους κλειοῦς προε
 ἰδίως κατεδικαστῶν εἰς τοὺς ἐρχομῶν γόνους [γόνους...
 Πλὴν ἡ μετᾶναι ὅτι εἶπον τοὺς ἔπιπᾶ Ἀδρανταίς,
 καὶ βδελυκτοὺς κα ἔπιπᾶ τοὺς φαύλους τυροφάντα!..
 Συγγνώμη τοῦ: δεινῶς σου γιὰ τὸ ματοῦρίο σου...
 Δὲν ληπινοῦνται τ' ἀθλί σου κ' ὁ πατριωτισμοῦ σου...
 Στενορᾶ δ' Ἑλληνας... ὀθνεῖ τὴν στέρεσί σου...
 γιὰ τὸ κενὸ 'ποῦ ἔχρησε 'στὴ δύστηνη τὴν γῆν σου...
 Θυμᾶται τὴν Ἀρβανιτὰ μὲ τὸν Ὀμερ—Βρούνη
 'ποῦ Σὺ τὴν ἐσβένωσες μὲ νεκοικὴ σι-δῶνη...
 Καὶ δὲν ὑπέρεο' ὁ Μωσῆς: δὶ' ἄλλοι' εἶλε παθεῖ, ...
 γιὰ τὸ ἀπίστους ἔθνεψ: 'ποῦ Γένεσσοῦ τὰ βεθη!
 Ἐπὶ τοῦ: ἀνεγαίτισε: 'στὰς Θεομηπίλας μόνος
 κ' ἐτολόχως 'στὴν Ἀττικὴν τὴν πῶπιν τοῦ ἐγῶνος!
 Σὺ τοῦ Βρούτ' ἐσκόβησες: τὸ τρομερὸ τ' ἐκείοι
 καὶ τοῖς τὰ Γένος ἔπῶσε: ἀπ' τὴ σκληρὴ μαχίει!..
 Ἦτ' ἂν Ἀνδρούτσου ξίπνησε! Στυροχετέ!... Καπλῆνι!..
 νὰ δῆς τοῦ: ἐπογίνους σου εἰς τῆς Γραβιάς τὸ Χάνι
 Μνηστεῖο 'πῶ: ἐγείρουσιν εἰς τὴν ἡρωϊκῶν σου...
 'στὸ Τουροκοφάγο σου σπ'θί... 'στὸν πετριωτισμόν σου!
 Νὰ μὲν' ἐ-εἰ ποθε μίσησαν ἀπέναν τῶν Ἑλλήνων,
 κ' ὡ: δειγμα δόξη: Κθ' ἔκθ: 'στ' ὀγῶμα ἐκείνων
 'π' ἐνίκησαν μαγόμενοι ὑπὲρ Ἐλευθερίας!..
 Ἦπὲρ Πατρίδος!.. Πίστειος!.. καὶ δόξης αἰωνίης!!

Ἐν Ἄσση τῆς Κεφαλληνίας τὴν 20.ην Μαῖου 1883.
 Ὁ Ποιητὴς
 ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΒΒΑΔΑΣ

Ἐν Κερκύρᾳ τῆ 24 Μαῖου 1888. Γεωργ...